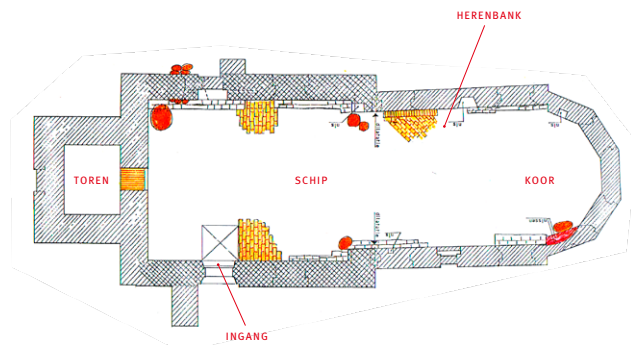


Welkom in de kerk van Marum!
De Romaanse kerk van Marum is een van de oudste bakstenen bouwwerken in de provincie en stamt uit de 12e eeuw. Bij een eerdere restauratie werd gesteld dat de kerk eerst alleen bestond uit een kapel, en dat het schip en de toren later aangebouwd zijn. Na een restauratie in 2004 werd gesteld dat het schip ouder is dan het koor.

KENMERKEN Het gebouw heeft zijn Romaanse hoofdvorm ruim 800 jaar behouden. Halverwege de 16e eeuw werd de toren verhoogd met een klokkenzolder en werd de huidige kap op het schip aangebracht. Het tegenwoordige dak van koor en schip stamt waarschijnlijk uit 1770. De noordgevel is **waarschijnlijk** in 1770 opnieuw beklampt.



PLATTEGROND KERK MARUM

ACTIVITEITEN Naast reguliere kerkdiensten wordt de Romaanse Kerk ook verhuurd voor andere activiteiten. Er worden kerkelijke en burgerlijke huwelijken gesloten, vergaderingen gehouden, lezingen gegeven, workshops georganiseerd en exposities ingericht. Vanwege de uitstekende akoestiek is de locatie uitermate geschikt voor het geven van concerten.

De banken zijn in de jaren 60 helaas verwijderd, maar dat levert nu wel een voordeel op. Stoelen kunnen namelijk gemakkelijk worden weggehaald, waardoor er optimaal gebruik kan worden gemaakt van de ruimte. Het geven van een feestje voor bijvoorbeeld een verjaardag of jubileum behoort hierdoor tot de mogelijkheden. In overleg kan er veel.

INFORMATIE romaansekerkmarum@gmail.com

WANDELROUTE 'Ook ik heb een verboden liefde gekend, de liefde van een non voor een Spaanse soldaat', aldus begint de vertelling die te horen is in het lijkenhuisje, dat gelegen is tegen de toren van de kerk. Het is het verhaal van de onmogelijke liefde van een witte non. Ook zijn daar de routebeschrijvingen te vinden voor de Witte Nonnenpad wandeling (± 15 km).

STICHTING OUDE
GRONINGER KERKEN

Als door een wonder is in Noord-Nederland een schat aan religieus erfgoed bewaard gebleven. De bijzondere betekenis ervan wordt in binnen- en buitenland erkend. De Stichting Oude Groninger Kerken is al 40 jaar heel succesvol met het restaureren, beheren en hergebruiken van monumentale kerken en orgels. Wij werken aan kerken en u kunt ons werk steunen door donateur te worden. Voor meer informatie kijk op www.groningerkerken.nl



Kerk
Marum



W E L K O M

STICHTING OUDE
GRONINGER KERKEN



T O R E N De grondvorm van de toren is rechthoekig, de afmeting noord-zuid is groter dan de richting west-oost. Dat duidt erop dat de toren oorspronkelijk een zadeldaktoeren heeft gehad. Later kreeg de toren een gemetselde spits, die in 1770 is verlaagd. Aan de westzijde is een dichtgemetselde ingang zichtbaar.

K E R K Het gebouw bestaat uit een westtoren en een vrij kort schip met een inspringend, vijfzijdig gesloten koor. Het oudste gedeelte is het koor van de kerk, dat stamt uit de tweede helft van de 12e eeuw.

Het koor bestaat uit een rechthoekig gedeelte en een iets inspringend, met 5 zijden van een tienhoek, gesloten absis. Oorspronkelijk zaten in de koorsluiting geen vensters. In de 16e eeuw was er kennelijk behoefte aan meer licht en werd in het meest zuidelijke muurvlak van de koorsluiting een laag venster ingebroken, dat naderhand weer is dichtgemetseld. De vier grote vensters in de noord- en zuidgevel zijn 18e-eeuws.



WINTERFOTO KERK



DICHTGEMETSELDE PRIESTERINGANG ZUIDGEVEL



VIJFZIJDIG GESLOTEN KOOR

Zowel de noord- als de zuidgevel had oorspronkelijk een ingang. Het noordelijke (vrouwen)portaal is echter dichtgemetseld en deels verborgen achter een steunbeer. Tegenwoordig geeft alleen het zuidelijke (mannen)portaal toegang tot de kerk. Om het verzakken van de muren te voorkomen, werden in de tweede helft van de 18e eeuw aan de noord- en zuidzijde van het schip forse steunberen gemetseld.

I N T E R I E U R De muren van toren, schip en koor zijn, zoals gebruikelijk in de beginperiode van de baksteenbouw, als kistwerk uitgevoerd. Tussen een binnen- en een buitenmuur bevindt zich een vulling van keien, gebroken en afgekeurde bakstenen en mortel.

Tegen de oostwand van de absis bevindt zich een preekstoel. Deze is in 1826 gemaakt door de heer D. Duursma uit Drachten.



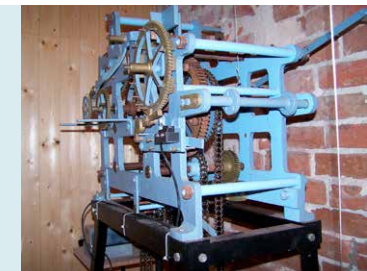
HERENBANK MET OPZETSTUK CAREL FERDINAND VON INN-UND KNIPHAUSEN

Tegen de noordwand van de kerk bevindt zich een herenbank uit het eerste kwart van de achttiende eeuw. In het opzetstuk van de bank zit het wapen van de collator van de kerk Carel Ferdinand Von Inn- und Kniphausen. Het wapen is omstreeks 1695 gemaakt door Jan de Rijk. Von Inn- und Kniphausen werd in 1714 heer van Nienoord te Leek.

O R G E L Tot 1939 maakte men gebruik van een harmonium. In dat jaar werd de kerk voor het eerst voorzien van een pijporgel. Het orgel komt uit de Hervormde kerk van Ginneken (NB). Het is gebouwd in 1658 door Johan Reimschmitt en had oorspronkelijk acht registers, waarvan in 1708 door Jacobus Zeemans een pedaal register werd toegevoegd. In 1890 werd het complete binnenwerk door J. van Gelder vernieuwd. De overplaatsing naar de kerk van Marum en de restauratie van het orgel in 1939 werden uitgevoerd door de fa. Valckx en van Kouteren en co. Daarbij werd de dispositie iets gewijzigd en de intonatie herzien volgens inzichten van de adviserende Nederlandse Klokken en Orgelraad. Het orgel heeft één manuaal met 10 stemmen en een aangehangen pedaal. Het instrument staat op een podium tegen de westmuur, de kas heeft een donkere imitatie-eiken kleur.



JOHAN REIMSCHMITT ORGEL 1658



TORENUURWERK